

ANUL VII

IUNIE 1937

Nr. 6

Motto : *Fără cinste și legalitate asanarea
țării este imposibilă*

SIC COGITO...

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Director : DR. VICTOR CORBUL. medic-colonel în retragere
Redactor : CLUJ, Str. Gen. Grigorescu Nr. 16.

NB. Toată revista fiind scrisul meu, articolele nu sunt semnate aparte

„Itinerar adriatic“ ? . . . (Reflecțiuni)

Poate că cunoașteți cartea cu titlul de mai sus a lui prof. A. Marcu ? Am cunoscut-o și eu; mi-a plăcut, e scrisă interesant ! Titula cărții însă m'a cam înșelat : pecând eu că așa se întâmplă la o descriere a unei călătorii cu vaporul pe mare adriatică — de-alungul termului vestic ori istoric al acestei mari — deoarece conform titlului ambele lucruri erau de așteptat, ambele sunt posibile, respective se pot înțelege . . . când colo d-l Marcu călătoresc de sus până jos tot cu trenul și vede mare adriatică numai peici coale, câte odată de loc ! . . . sau doar „răul de mare“ la constrâns la călătoria cu trenul ! . . . Titlul cărții putea

deci să fie și un altul ! . . . Dealmintrelea cartea se cetește ușor și plăcut, ceia ce e capul lucrului și e foarte interesantă ! . . . o recomand celor ce iubesc a ceti descrieri de călătorii, fie pe mare, fie pe uscat.

Rog pe dl Marcu a-mi scuza aceste șire ! . . .

Iarăși se trimbiță un escedent ! ?

Gazetele din capitală scriu că dl Ministrul Industriei și Comerțului a declarat că iarăși avem un escedent de vre-o câteva miliarde ! . . . foarte frumos ! este însă la mijloc și o pilulă amară în acest lucru, căci e o mare deosebire între ceiace este în realitate și un escedent ! . . . realitatea este că esportul nostru este cu atâtea miliarde mai mare ca importul, în sine un fapt foarte imbucurător pentru țara noastră, numai căt acest plus de esport nu este un escedent bugetar în înțelesul strict al cuvântului, deoarece cu tot plusul la esport, totuși bugetul total nu se încheie cu un atare escedent și mai apoi este încă o împrejurare care conturbă tot computul cu escedentul, anume: acest plus de miliarde nu e un venit direct al Statului, nu intră în casieria Statului, căci paralele acelea sunt aproape în întregime ale esportătorilor, iar partea Statului ca tacse, etc. e foarte mică; pe lângă acestea mai vine și neajunsul că băncile streine refină aceste parale acolo și nu ne remit devisele, ce ar trebui să ni le deie.

Așa stând lucrurile trebuie să mărturisim sincer că acest plus arată numai că balanța noastră comercială — cum se dice, să bine, dar până la un plus, escedent bugetar e încă mult, de aceia cei chemați să nu trimbițe așa mult acest plus numindu-l escedent, căci se poate că pe când ei îl trimbiță, plusul e deja consumat de necesitățile bugetare . . . nu strică să rămânem mai linisciți și mai aproape de realitate . . . e mai bine, așa trebuie să fim în chestiuni economice și nu produce unora poste, cari apoi nu se pot satisface ! . . . Sapienti sat ! . . .

*Din ale Minist. Educației Naționale . . .
(Pentru dl Ministrul)*

Nu m'am ocupat mai de aproape cu problemele învățământului primar și secundar, cu toate acestea trebuie să mă mir de unele metode aplicate în învățământ și nu le cam poți

pricepe rostul : aşa de es. cetesc în gazetele din capitală cum că cu finea lunei Maiu — tocmai înaintea esamenelor de fine de an — toate prelegerile, atât în şcolile primare cât şi în cele secundare vor fi întrerupte pe timp de vre-o 10 ăile, în care timp se va face numai străjerie, iar după aceia se va începe cu ținerea esamenelor de fine de an ! . . .

Aşa fiind nu trebuie să te miri că mulţi elevi vor cădea la esamen şi unul sau altul, mai debil de înger, îşi va pune capăt ăilelor, iar părinţii, cu drept cuvânt, vor arunca vina asupra Ministerului Educaţiei Naţionale, care a dat acest ordin, deoarece elevii făcând vre-o 10 zile numai străjerie, au uitat, ce au învăţat şi nu au mai avut timp ca să repete materialul pentru esamen, Nu cam pricepe această educaţie modernă, dăr cuget că întreruperea pe vre-o 10 zile a prelegerilor nu numai că e nelaloc, dar e şi foarte dăunătoare elevilor... Să se fi ținut mai întâi esamenele şi apoi se putea face cât de multă străjerie ! ..

Cam aşa cuget eu că ar fi fost mai practic ! ..

Reducerea tacselor de intabulare la sate (în atenţia Dlui Ministrului de finanţe)

Eu cuget că dl Min. de finanţe ar face un mare bine pentru agricultorii dela sate reducând tacsele de intabulare pentru cumpărările de pământ de prin anii 1920—1927, deoarece în aceşti ani s'a cumpărat la sate foarte mult pământ, deşi preţul de cumpărare, mai ales în anii 1923—1926 era foarte ridicat; oamenii aveau bani, vindeau vitele scump, o păreche de boi buni până la 35—40 mii lei, iar banii nu-i depuneau în bănci, ci cumpărau pământ, căci ei dic : pământul nu te lasă de minciună . şi au drept.

E adevărat că oamenii, cu tot preţul ridicat, au plătit imediat pământul cumpărat, dar nu s'au grăbit să-l întabuleză, mai ales că politicianii le promiteau, în schimbul voturilor, reducerea tacselor de intabulare ; promisiunile au rămas promisiuni, a venit criza de bani, vitele pe încetul său ieftinit şi oamenii nu au mai fost în stare să plătească tacsele de intabulare, căci pentru a intabula un pământ cumpărat atunci pe preţul unei părechi de boi (35—40 mii), astăzi ar trebui să vîndă o pereche de boi mai mici, ca să poată plăti... .

Cunosc foarte bine, aceste stări de lucruri dela țărășii din satul meu natal și din împrejurime și cred că și în alte părți ale țării va fi așa... .

Eu cuget că Ministerul de finanțe ar trebui să reducă pentru cumpărările de pământ de prin anii 1920—1927 tacsele de intabulare dela 7%, cât sunt acumă, la 2,5% și anume favorul acesta să se deie *numai pe timp de un an* dela publicarea legei de reducere.

Dacă Statul dă tuturor samsarilor și răuplătitorilor, mai ales streini de neamul nostru și cari il înșală la impozite, tot soiul de favoruri la plata impositelor de prin anii dinainte de 1 Ianuarie 1932 și anume: $\frac{1}{2}$ impositul se șterge, iar ceialaltă $\frac{1}{2}$ se plătesce vre-o 20% în numerar, iar restul în rentă transă B, adecă cumpărată aproape pe nimic, atunci pentru ce să nu se deie și oamenilor dela sate (români băștinăși cu toții) o reducere din tacsa de intabulare? oare ei nu merită atâtă considerare cât acei răuplătitori? ...

Statul ar încasa de pe urma acestei reduceri câteva zeci de milioane; și cum stau lucrurile fnsă oamenii nu mai sunt în stare a intabula pământul cumpărat și aceasta stare se va prelungi la infinit... . Statul prin reducerea, ce o va face, nu numai că ar încasa în un an o sumă frumușică, dar ar face și o operă de folos public ajutând oamenii la aranjarea intabularilor! Cuget a fi făcut ceva bun atrăgând Min. de fin. atențiunea asupra acestei chestiuni!.. Acum Minist. are cuvântul! ..

